

METODE INOVATIVE DE ÎNVĂȚARE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUA, ÎN SCOPUL CREȘTERII PERFORMANȚELOR, FLEXIBILIZĂRII PROCESELOR DE LUCRU ȘI ÎMBUNĂȚĂRII CONDIȚIILOR DE MUNCĂ PENTRU FERMIERI ȘI PRODUCĂTORII DE ECHIPAMENTE TEHNICE

Program: NUCLEU

Cod Proiect: PN 09-15 06 02

Denumirea Programului NUCLEU/acronim:

Dezvoltarea cercetărilor privind sistemele, tehnologiile de mecanizare, informatizare, automatizare, management și echipamente tehnice competitive pentru agricultură și industria alimentară/STIMM

Denumirea obiectivului:

Dezvoltarea și perfecționarea sistemului de învățare continuă, creșterea calității locurilor de muncă și a comunicării prin fundamentarea, realizarea și experimentarea de metode și tehnici specifice

Obiectivul proiectului:

Obiectivul de bază al proiectului a constat în elaborarea unei noi metode de organizare și realizare de programe specializate în domeniul formării profesionale continue din România, conform bunelor practici europene în domeniu, care să răspundă nevoilor de formare profesională pe piața muncii

Fazele de execuție ale proiectului

Faza 1/2009 Formarea profesională continuă în procesul dezvoltării tehnologice /2009

Faza 2/2009 Identificarea proceselor de muncă și a tehnologiilor de lucru în fermele agricole: de cultură mare, zootehnie și pajiști naturale/2009

Faza 3/2010 Realizarea programei de formare profesională/2010

Faza 4/2011 Fundamentarea metodelor și tehnologiilor aplicate în agricultură în scopul creșterii performanțelor, flexibilizării proceselor de lucru și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru fermierii și producătorii de echipamente tehnice/2011

Faza 5/2011 Pregătirea și efectuarea cursurilor de formare profesională pentru fermierii din agricultură/2011

Faza 6/2011 Diseminarea pe scară largă a rezultatelor/2011

Rezultate estimate –

- metode inovative de învățare și formare profesională în scopul creșterii performanțelor, flexibilizării proceselor de lucru și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru fermieri
- investirea în deprinderi legate de *utilizarea tehnologiilor de informție și comunicare*
- crearea suporturilor de cursuri
- efectuare de cursuri, seminarii, practică și demonstrații în laboratoare
- acordare de certificate recunoscute de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și de Autoritatea Națională pentru Calificări

REZUMATUL PROIECTULUI

Integrarea României în Uniunea Europeană obligă organizațiile să se adapteze cerințelor și standardelor europene.

Necesitatea activităților de formare profesională apare în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură, de restructurarea și modernizarea sectorului agricol, a sectorului de procesare și comercializare pentru produsele agricole, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile.

Prin urmare, este necesar ca activitățile de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor să fie extinse către toate persoanele adulte care sunt sau vor fi implicate în sectorul agricol.

Factorii care provoacă schimbarea și care determină presiuni asupra firmelor în direcția formării și dezvoltării profesionale (după Zorlențan) sunt:

Globalizarea competiției: Există în lume, mari blocuri regionale care luptă pentru supremație economică. În condițiile în care toate aceste forțe au acces practic la oricare dintre piețe, orice producător trebuie să fie capabil să facă față concurenței oricărui alt producător mondial. La nivelul UE, integrarea României în structurile europene poate crea mari probleme firmelor autohtone, care nu sunt pregătite să reziste competiției, pentru că nu pot să realizeze produse la un raport calitate-preț la fel de performant ca cel oferit de competitorii europeni. A avea succes pe piață cu produse de înaltă calitate, nu se poate realiza fără o tehnologie performantă (inclusiv personal calificat în acest sens), fără a cunoaște și

respecta normele și standardele europene de calitate (personal instruit în acest sens), fără a promova produsele/ serviciile pe alte piețe decât cele "tradiționale" (personal capabil să realizeze activități de marketing competitiv).

Schimbări majore în tehnologie: Ritmul schimbărilor tehnologice s-a accelerat în ultimile decenii. Practic, nu se mai pune problema de a găsi un produs vandabil, de a cuceri o piață și de a te menține pe această piață, ci de a te adapta mereu ținând cont de noile tehnologii și produse care apar și de a inova permanent pentru a te regăsi pe piață în cadrul aceleiași game de produse.

Uzura morală a cunoștințelor: Până nu demult, o profesie se învăța o dată pentru o viață. În societatea actuală și mai ales cea a următorilor ani, cunoștințele profesionale asimilate în școală pot fi deja depășite în momentul în care tânărul ajunge să se angajeze.

Schimbări majore ale forței de muncă: Unele dintre schimbările cele mai importante care afectează forța de muncă, sunt cele referitoare la creșterea gradului de educare a angajaților și la nevoia tot mai puternică a acestora de a participa la luarea deciziilor care privesc viața firmei. Aceste schimbări au un impact direct asupra activității de formare și perfecționare profesională. Cerințele formative ale acestor angajați se îndreaptă spre noi teme de formare, cu un caracter mai cuprinzător decât cele "tradiționale": managementul calității totale (TQM, în limba engleză), gestiunea prin obiective, funcționarea echipelor de proiect, strategii de dezvoltare profesională și organizațională.

În conformitate cu tendințele manifestate pe plan mondial, cunoașterea devine componenta numărul unu a dezvoltării economico-sociale. De altfel, economiile țărilor dezvoltate evoluează rapid spre economii post-industriale, denumite de unii autori „economii ale cunoașterii”. În acest context, singura sursă reală de putere în lume va fi crearea și difuzarea de noi cunoștințe, principala forță a competiției mondiale devenind calitatea forței de muncă.

Planificarea carierei prin formare continuă reclamă un efort conștient din partea angajatului (care trebuie să își evalueze abilitățile de care dispune), dar și din partea firmei care trebuie să analizeze căile de realizare a propriului interes și mijloacele efective de care dispune pentru aceasta.

Importanța formării profesionale continue a determinat în ultimii ani preocupări din ce în ce mai intense pentru crearea unui cadru legislativ adecvat, înființarea unor structuri instituționale specializate, diversificarea ofertelor și dezvoltarea unei „piețe a programelor de educație continuă”.

Nu întâmplător, formarea continuă reprezintă cel mai important aspect surprins în ultimul deceniu în proiectele de reformă a tuturor țărilor dezvoltate.

Formarea profesională continuă are ca obiectiv asigurarea cunoștințelor și competențelor necesare persoanelor adulte pentru ca acestea să aibă perspectiva unui loc de muncă și să-și dezvolte o carieră profesională proprie. În acest sens un accent deosebit trebuie pus pe formularea unei politici în domeniu, pe baza consensului național, obținut ca urmare a dialogului social.

Formarea profesională a adulților este reglementată de Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 aprobată și modificată prin Legea nr. 375/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, normele metodologice de aplicare a acesteia, actualizată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 76/2004, Legea nr. 53/2003 cu privire la Codul Muncii, au creat premisele aplicării unor politici noi de abordare a activității de formare profesională și începutul alinierii la strategia europeană în domeniu.

Venind în sprijinul preocupărilor atât pe plan european cat mai ales pe plan național, în cadrul proiectului au fost realizate următoarele:

- un studiu privind formarea profesională continuă în procesul dezvoltării tehnologice
- un studiu privind identificarea proceselor de muncă și a tehnologiilor de lucru în fermele agricole: de cultură mare, zootehnie și pajiști naturale
- 15 programe de formare profesională continuă
- 15 suporturi de curs pentru ocupațiile "Lăcătuș mecanic întreținere și reparații"; "Mecanic reparații"; "Mecanic mașini agricole"; "Mecanic de exploatare în cultură mare"; "Combainier" "Agricultor pentru culturi de câmp ecologice"; "Agricultor"; "Fermier în producția vegetală"; "Legumicultor" "Pomicultor"; "Viticultor" "Mecanic de exploatare în zootehnie" "Agricultor în culturi vegetale și crescător de animale" "Fermier în producția animală" "Șef fermă agrozootehnică"
- cursuri de formare profesională continuă
- acordare certificate recunoscute de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și de Autoritatea Națională pentru Calificări

În cadrul studiului privind formarea profesională continuă în procesul dezvoltării tehnologice s-au analizat politicile europene și naționale în domeniu, respectiv strategia europeană de ocupare și strategia națională pentru formare profesională continuă, situația formării profesionale continue în România,

identificarea fermierilor din România, anchetarea fermierilor identificați în vederea conștientizării acestora privind formarea profesională continuă.

Obiectivul strategic al Uniunii Europene, stabilit în cadrul Consiliului de la Lisabona are drept țintă: să devină cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de o creștere economică susținută, cu locuri de muncă mai numeroase și de o mai bună calitate și care să fie capabilă să asigure o mai mare coeziune socială.

România a adoptat Strategia Europeană pentru Ocupare, revizuită, politica în domeniul ocupării forței de muncă fiind în concordanță cu obiectivele și liniile directoare ale acestei strategii.

Dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă, care să răspundă nevoilor pieței muncii și unei economii bazată pe cunoaștere, necesită informații relevante privind evoluția meseriilor și profesiilor, tendințele de evoluție a pieței muncii, nevoile de competențe și calificări ale companiilor, gradul de corelare între cererea și oferta de forță de muncă și identificarea lipsurilor, oferta de programe a furnizorilor de formare profesională și adecvarea acestora la nevoile solicitanților.

Procesul de globalizare a determinat schimbări semnificative în structura ocupațională a României: au apărut *ocupații noi*, iar pe de altă parte, conținutul multor altora *a suferit modificări*. În anumite ramuri de activitate, unele ocupații au căpătat înțâietate, iar altele au devenit învechite și *au dispărut*.

Factorii cauzatori de schimbare în conținutul activităților sunt:

- adaptarea la nevoile clienților;
- creșterea competiției;
- re tehnologizările.

Identificarea firmelor existente în domeniul producției vegetale, producției zootehnice și producției mixte (vegetală și zootehnică) a fost efectuată în toate județele României, aferente celor opt regiuni de dezvoltare.

Au fost identificate 5394 de ferme din care: 3777 de ferme pentru producția vegetală, 1212 ferme pentru producția zootehnică și 405 ferme pentru producția mixtă (vegetală și zootehnică).

Fermierii identificați au fost anchetați pe baza unor chestionare concepute pentru a identifica interesul acestora pentru participarea la cursuri de formare profesională continuă, respectiv pentru a identifica ocupațiile de care aceștia sunt interesați în vederea dobândirii competențelor de către angajații acestora.

În cadrul studiului privind identificarea proceselor de muncă și a tehnologiilor de lucru în fermele agricole: de cultură mare, zootehnie și pajiști naturale au fost identificate, clasificate și exemplificate tehnologiile de lucru specifice din domeniul agriculturii

La realizarea celor 15 programe de formare profesională continuă pentru ocupațiile “Lăcătuș mecanic întreținere și reparații”; “Mecanic reparații”; “Mecanic mașini agricole”; “Mecanic de exploatare în cultură mare”; “Combainier” “Agricultor pentru culturi de câmp ecologice”; “Agricultor”; “Fermier în producția vegetală”; “Legumicultor” “Pomicultor”; “Viticultor” “Mecanic de exploatare în zootehnie” “Agricultor în culturi vegetale și crescător de animale” “Fermier în producția animală” “Șef fermă agrozootehnică” s-au avut în vedere:

- Standardele ocupaționale aplicabile activităților desfășurate de lucrătorii din fermele vegetale și zootehnice;

- Ghidul de utilizare a standardelor ocupaționale/ de formare profesională în elaborarea programelor de formare profesională, elaborat de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților – CNFPA în anul 2004;

- Norma metodologică “Instrucțiuni cu privire la evaluarea furnizorului de formare de către specialiștii desemnați de comisiile de autorizare”, elaborată de CNFPA.

- Analiza efectuată pentru identificarea, respectiv analizarea ocupațiilor lucrătorilor din fermele vegetale și zootehnice, conform standardelor ocupaționale, în vederea selectării acestora;

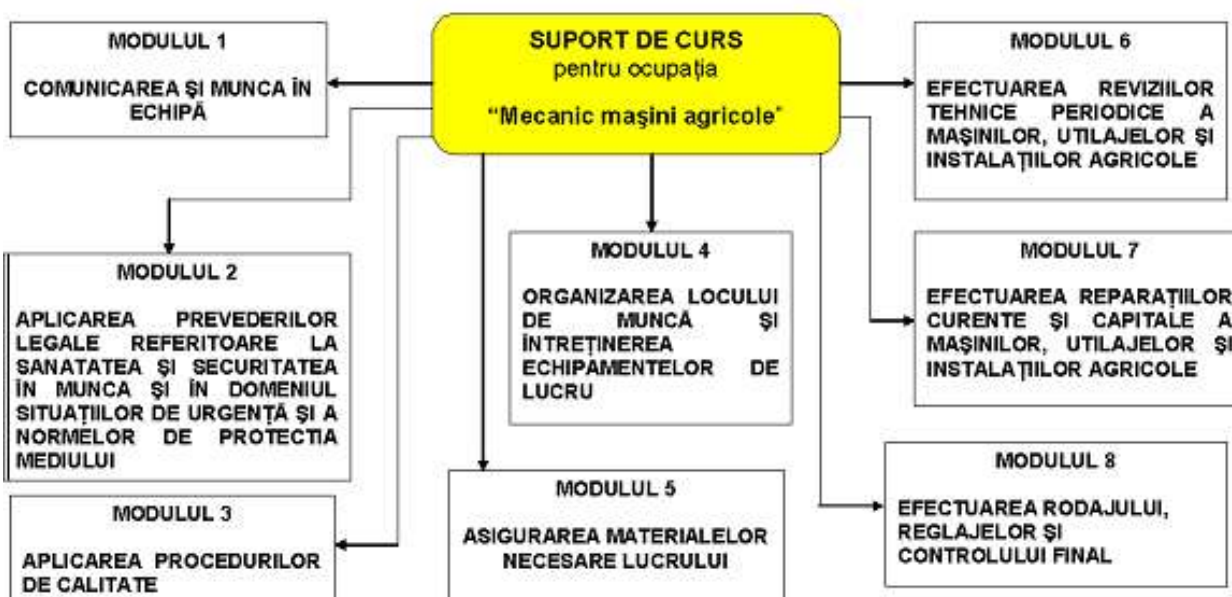
- Analizarea solicitărilor fermelor anchetate pentru diferite ocupații, conform chestionarelor primite;

- Tehnologiile de lucru utilizate în fermele identificate;

- Mașinile și echipamentele agricole utilizate în cadrul tehnologiilor agricole.

Metoda inovativă de învățare și formare profesională se bazează pe elaborarea unei structurări a programelor de formare și a suporturilor de curs pe module/ unități de competențe corespunzătoare celor 15 ocupații, în conformitate cu standardele ocupaționale.

În continuare este prezentat un exemplu pentru structura modulară a suportului de curs pentru ocupația “Mecanic mașini agricole”

Structura suporturilor de curs a fost concepută sub formă de module în conformitate cu unitățile de competențe aferente standardelor ocupaționale, pentru a asigura flexibilitatea în ceea ce privește dezvoltarea opțională a formării profesionale continue a lucrătorilor din domeniul de activitate specific fermelor vegetale, zootehnice și mixte. Drept urmare, lucrătorii interesați să participe la cursurile de formare profesională continuă, au posibilitatea să-și dezvolte una, mai multe sau toate unitățile de competență specificate în standardul ocupațional.

În continuare este prezentat un exemplu de fundamentare a unui suport de curs pentru ocupația “Mecanic mașini agricole” (celelalte 14 fundamentări ale suporturilor de curs fiind similare ca mod de abordare și prezentare, orientate pe specificul modulelor din structura stabilită pentru fiecare ocupație în parte)

Conform structurii stabilite pentru ocupația „Mecanic mașini agricole” se observă existența următoarelor 8 module propuse pentru elaborarea suportului de curs aferent acestei ocupații:

Abordarea celor 8 module prezentată în continuare a fost efectuată în corelare cu elementele de competență aferente modulelor specificate în standardul ocupațional “Mecanic mașini agricole”.

CONȚINUT TEMATIC
MODULUL 1
COMUNICAREA ȘI MUNCA ÎN ECHIPĂ

1. COMUNICAREA INTERACTIVĂ LA LOCUL DE MUNCĂ

- Identificarea surselor de informare
- Mijloace specifice de transmitere a informațiilor

2. MUNCA ÎN ECHIPĂ

- Identificarea rolurilor specifice muncii în echipă
- Comunicarea și munca în echipă

CONȚINUT TEMATIC
MODULUL 2
APLICAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCA ȘI ÎN DOMENIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ ȘI A NORMELOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI

1. APLICAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCA ȘI ÎN DOMENIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ

- Norme de sănătate și securitate în muncă. Posibile pericole și situații de urgență
- Legislație și proceduri de lucru specifice locului de muncă

2. APLICAREA NORMELOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI

- Norme de protecție a mediului
- Posibile aspecte de mediu

3. REDUCEREA FACTORILOR DE RISC REFERITORI LA SSM ȘI A RISCURILOR DE MEDIU

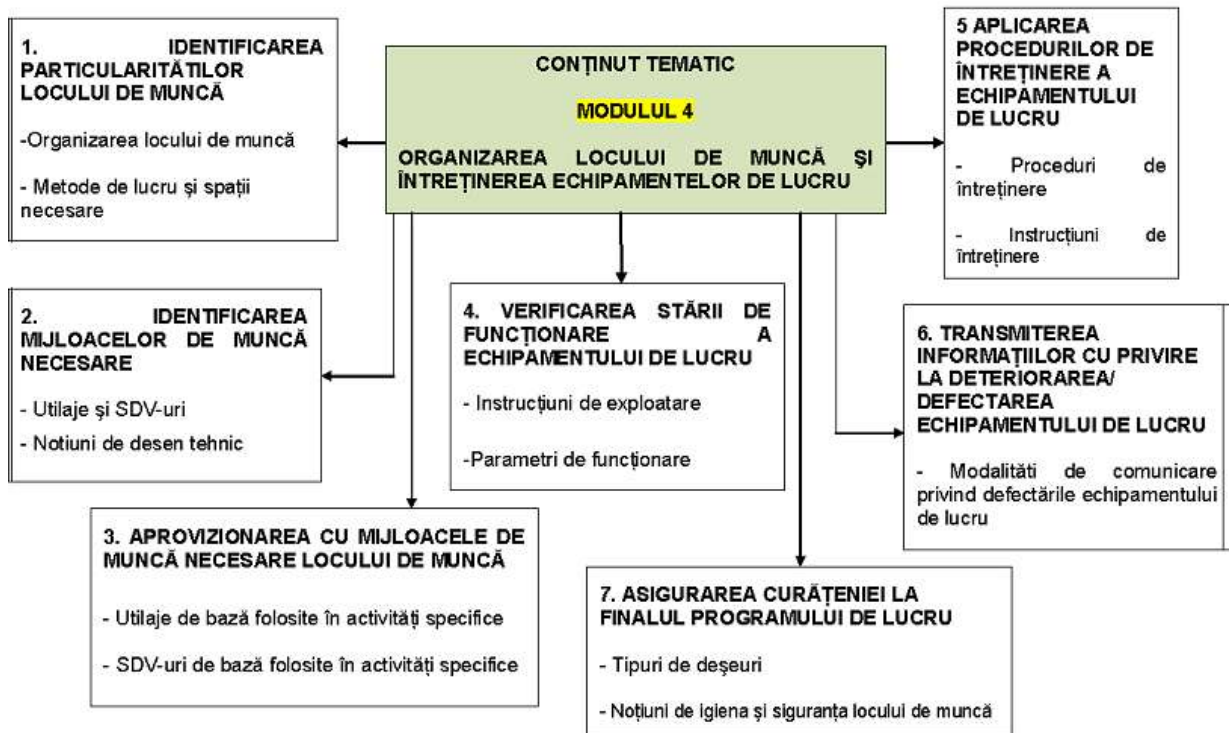
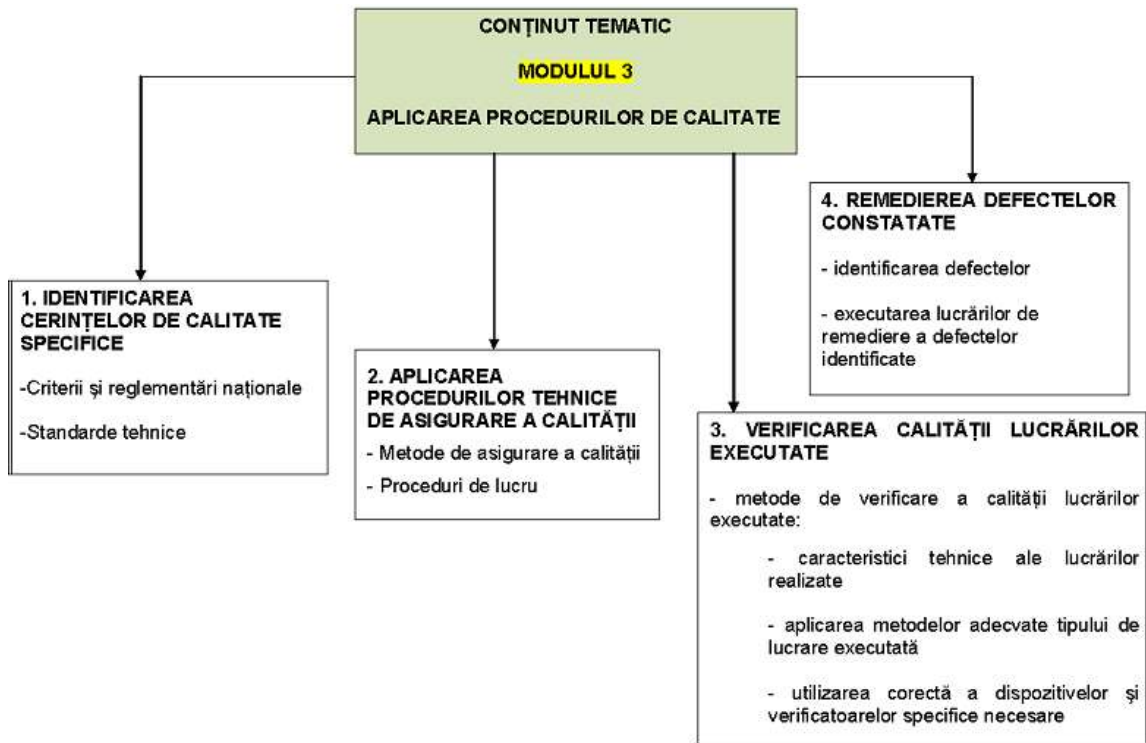
- Reducerea factorilor de risc privind sănătatea și securitatea locului de muncă
- Reducerea riscurilor de contaminare a mediului înconjurător

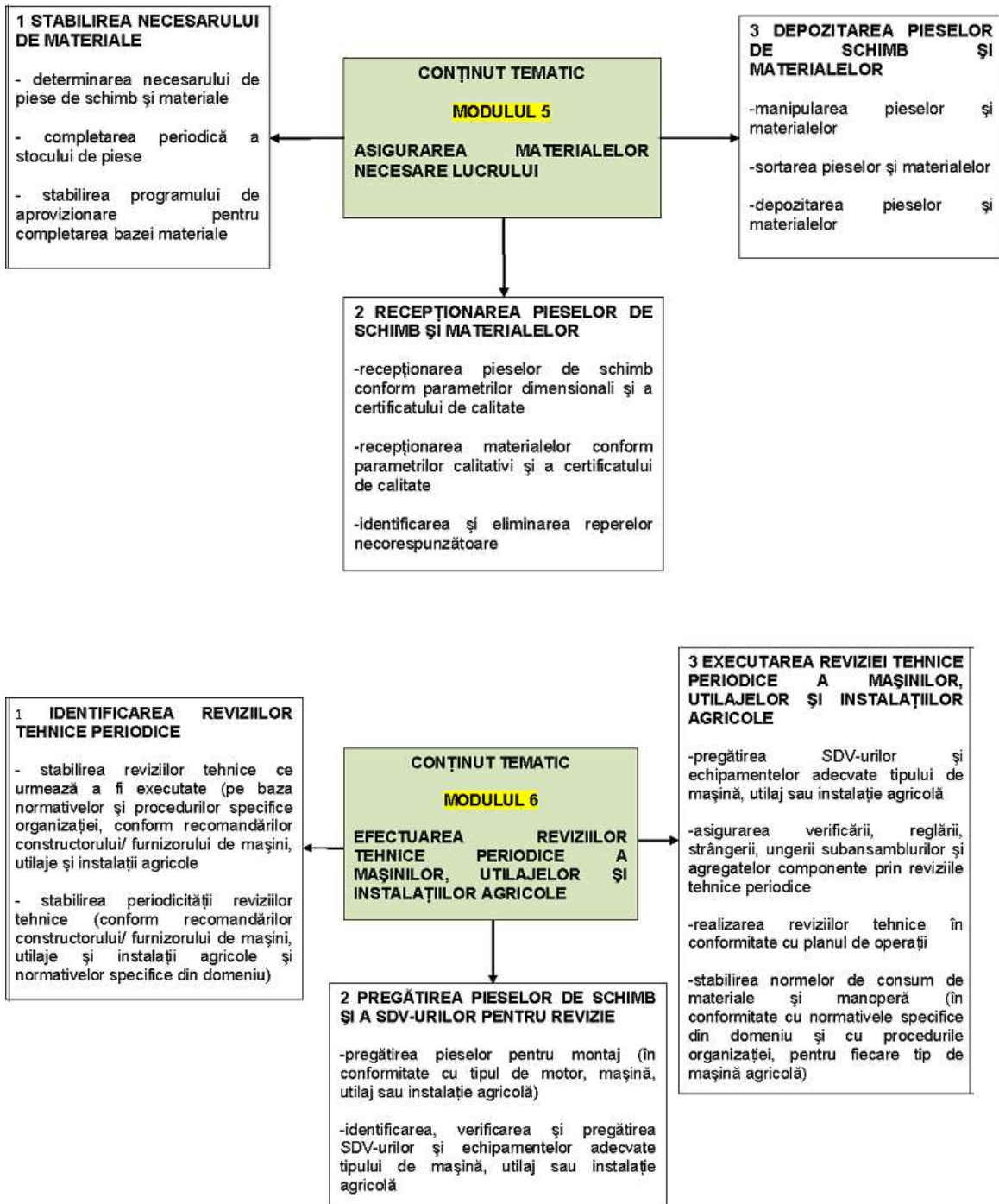
4. RESPECTAREA PROCEDURILOR DE URGENȚĂ ȘI DE EVACUARE

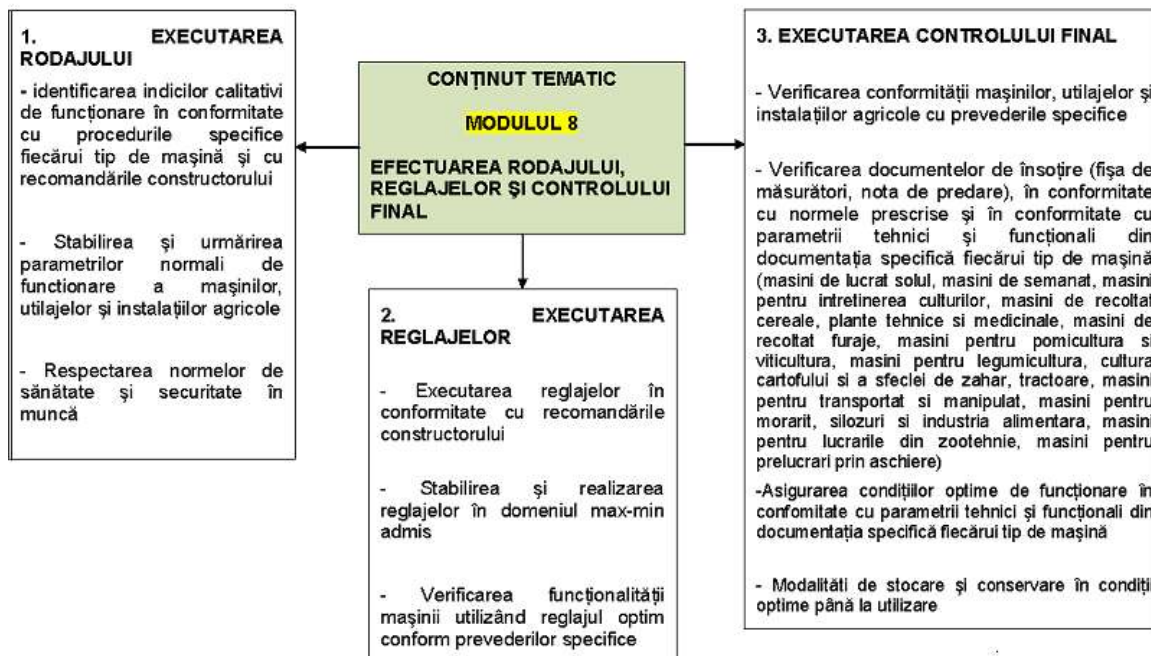
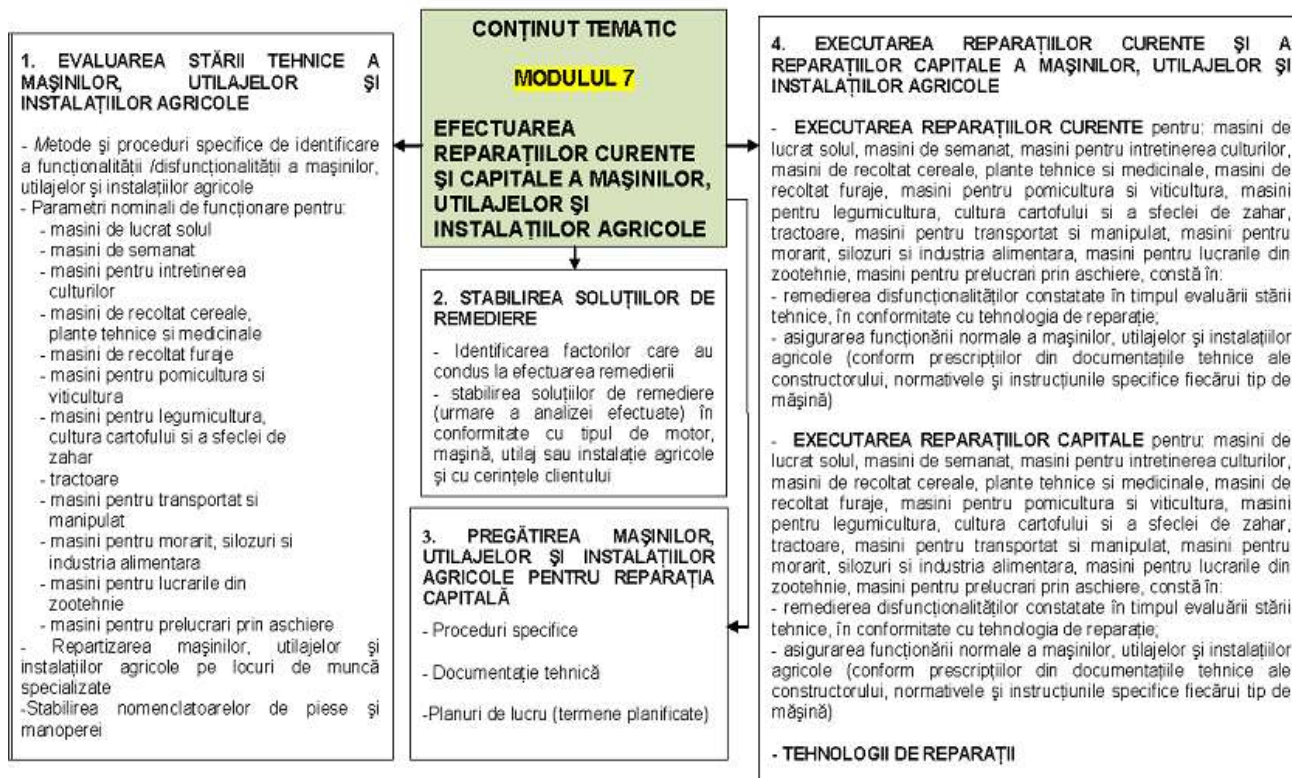
- Acționare în cazul situațiilor de urgență

5. DIMINUAREA CONSUMULUI DE RESURSE NATURALE

- Reducerea consumului de resurse naturale

De asemenea, conținutul tematic al lecțiilor a fost orientat pe elementele de competențe necesare pentru realizarea fiecărei unități de competență, conform standardelor ocupaționale.

Organizarea și desfășurarea cursurilor a avut loc în perioada 14-25.11.2011, constând din 20 de ore de activitate teoretică și 40 de ore de activitate practică.

Evaluarea finală a candidaților s-a efectuat pe baza probelor teoretice și practice și a fost efectuată de echipa de evaluare desemnată de Comisia de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților a Municipiului București și un reprezentat al furnizorului de formare.

În urma susținerii probelor teoretice și practice, toți candidații au promovat examenul și drept urmare au obținut certificate de absolvire recunoscute de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Autoritatea Națională pentru Calificări.

Rezultatele proiectului au fost diseminate prin diferite metode și participări, cum sunt:

1. În data de 28 octombrie 2011, în cadrul Simpozionului Internațional - INMATEH 2011 – III ce s-a desfășurat la ASAS- ACADEMIA DE ȘTIINTE AGRICOLE ȘI SILVICE "GHEORGHE IONESCU - SISEȘTI", au fost prezentate rezultatele proiectului la acea dată, constând în informarea celor prezenți cu privire la „Realizarea de programe flexibile de formare profesională continuă, pentru lucrătorii din fermele vegetale și zootehnice.
2. În data de 28 noiembrie, la sediul INMA București a avut loc o masă rotundă în care au fost prezentate suporturile de curs elaborate în cadrul proiectului.

Rezultatele acestui proiect pot fi extinse în diferite regiuni ale României, reducând astfel decalajele economice și sociale între zone și regiuni.